

ÜLIÕPILASTÖÖ:

Vändra kihelkonna naiste traditsioonilised rahvarõivad: komplektide koostamine ja valmistamine tänapäeval

TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia pärandtehnoloogia magistritöö 2014¹

Inna Raud

Juhendajad: Igor Tõnurist, MA; Kristi Jõeste, MA

Võtmesõnad: rahvarõivad, piirkondlik variatiivsus

Magistritöö „Vändra kihelkonna naiste traditsioonilised rahvarõivad: komplektide koostamine ja valmistamine tänapäeval” on olnud ajendatud eesmärgist esitleda ühe piirkonna rahvarõivaalast variatiivsust, et vabaneda rahvarõiva käsitlemisest „mundrina”.

Inna Raud 2014. aasta laulupeol TÜ VKA esindajana Vändra rahvarõivaid tutvustamas. Maret Lehise foto.

¹ Kirje ESTER'is: http://tartu.ester.ee/record=b2693334~S1*est
Täistekst DSpace'is: <http://dspace.utlib.ee/dspace/handle/10062/41679>

Uurimistöö raames on kirjeldatud Vändra kihelkonna naiste rahvarõivaste üksikosi ning fikseeritud tehnoloogia ja lõigete arengut ajas, jälgitud materjali- ja värvikasutust, samuti rõivastuse kandmisviiside muutusi. Lisaks mainitud kirjeldusele koostas autor rahvarõivakomplekte, lähtudes perioodipõhiselt kandja staatusest ja kandmise olukorrast (igapäevased, pidulikud, suve- ja talverõivad), samuti kihelkonnasiseselt ehk eri valdade rahvarõivakomplektide koostamisvõimalustest tänapäeval.

Esemete kirjeldamise käigus tehtud joonised on osa magistritöö praktilisest osast ning üheks eelduseks Vändra naise rahvarõivakomplekti kuuluvate osade tegemisele. Rahvarõivaste valmistamine on tervikuna lai valdkond, mis hõlmab lisaks materjalide tundmisele ka kümne erisuguse tehnika tundmist. Valminud on 59 rahvarõivakomplekti kuuluvat eset, mida kombineerides ja ajastusobivust järgides on magistritöös esitletud üheksat Vändra naise rahvarõivakomplekti.

Autor loodab, et töö aitab mõista ajas rahvarõivastega toimunud muutusi, kogu kostüümi terviklikkuse tähtsust ja vältida vastuolusid edaspidistes valikutes. Rahvarõivakomplektide koostamise kogemus võib olla abiks kõigile Eesti väikepiirkondadele nii esemete paljususes valikute tegemisel kui nende puudumisel lahenduste otsimisel.

FINAL PAPER (MA):

The Traditional Folk Costumes of the Women of Vändra Parish: Completing and Making Folk Costumes at the Beginning of the 21st Century¹

Abstract

The M.A. thesis entitled “Traditional Folk Costumes of the Women of Vändra Parish: Assembling and Preparing Ensembles in the Present Day” aimed to establish the variational nature of folk costumes in one region to enable us to rid ourselves of the rigid treatment of folk costume.

As part of the research, the individual components of women’s folk costumes in Vändra parish were described, technological and pattern-related developments were pinpointed in time, and the use of material and colour and changes in ways in which the costume was worn were observed. In addition to this description, the author put together folk costume ensembles of her own, based on the status of the wearer and the situation in which the clothing was to be worn (everyday, festive, summer and winter), as well as considering possibilities for putting together folk costume ensemble variants at the municipal level today. The drawings made in the course of the description form part of the practical part of the thesis and a precondition for making the components part of the Vändra woman’s folk costume ensemble. The making of folk costumes as a whole is a broad field, encompassing familiarity with the materials and ten different techniques. As part of the thesis, the author produced 59 items belonging to a folk costume ensemble, which are combined in period-appropriate fashion in nine different Vändra female folk costume ensembles.

The author hopes that the work will help readers understand the changes that have taken place over time in folk costumes and the importance of the integrity of the entire costume, and to avoid conflicts in future selections. The experience in putting these costumes together can serve all Estonian rural areas both in choosing between the many available items and in seeking solutions in the absence of items.

Keywords: folk costumes, regional variations

¹ For the full-length version with English summary, see <http://dspace.utlib.ee/dspace/handle/10062/41679>.